

رام - دوم آذر

شروین وکیلی

رام (روزشمار ایرانی معنادار) کوششی است برای بازسازی تقویم روزشماری معنادار برای ایرانیان، به شکلی که مناسبتها و سالگردهای منسوب به روزها عینیتی علمی داشته باشد و زمان روزمره و معنازوده‌ی امروزی که روزهایمان را پوچ و پوک ساخته را به توالی‌ای معنادار از سالگردِ رخدادهای معنادار تبدیل کند.

سه گوشزد در درباره‌ی طرح رام:

- تمام تاریخ‌هایی که شناسه‌ی میلادی (م.) یا پیشامیلادی (پ.م) ندارند به هجری خورشیدی محاسبه شده‌اند.
- محتوای روزشمار رام نهایی نیست و تا پایان سال ۱۳۹۶ تکمیل می‌شود. هنگام نقل آن به طرح ارجاع دهید و این نکته را در نظر داشته باشید.
- اگر مناسبتی سراغ دارید که نادیده مانده، آن را همراه با نشانی مرجعش در تلگرام برایم بفرستید که در این طرح گنجانده شود:

@SherwinVakili (<https://t.me/SherwinVakili>) / tel.0912-6363764

دوم آذر

این روز برای سرزمینهای حاشیهای باختری ایران زمین روزی پر ماجرا بوده است. روز دوم آذرماه سال ۵۵۳ هجری خورشیدی همان روزی بود که صلاح‌الدین ایوبی دمشق را گرفت (تصویر بالا راست) و مرکز استقرار مدافعان در برابر صلیبیون را در آنجا قرار داد. در ۸۸۹ قوای عثمانی به امیرنشین ایمرتی در گرجستان حمله بردند و پایتخت‌شان کوتایسی را گرفتند، و در ۱۳۸۲ به دنبال انقلاب گل سرخ در گرجستان ادوارد شواردنادزه که از سیاستمداران بازمانده از دوران کمونیستها بود، ناگزیر به کناره‌گیری از قدرت شد. در ۱۳۸۵ هم زنجیره‌ای از بمب‌گذاری‌ها در شهرک صدر عراق به مرگ ۲۱۵ نفر و زخمی شدن ۲۵۷ نفر انجامید (تصویر بالا چپ)، و در ۱۳۹۰ در جریان بهار عربی علی عبدالله صالح در یمن از قدرت کناره‌گیری کرد.

این روز در ضمن با درگیری‌هایی میان ایرانیان و روسها مصادف بوده است. در ۱۲۹۵ مارشال بوریس پسرعوی امپراطور روس وارد تهران شد و با احمدشاه ملاقات کرد. پنج سال بعد (در ۱۳۰۰) روسها که حالا شوروی شده بودند دو یادداشت شدیدالحن و اعتراض‌آمیز که عملاً اولتیماتوم بود را تسلیم وزارت خارجه

ایران کردند. یادداشت اول اعتراضی بود به واگذاری نفت شمال به کمپانی آمریکایی استاندارد اویل و دومی خواهان به رسمیت شناخته شدن فوری شوروی از سوی ایران و برقراری ارتباط میان دو کشور بود. دولتمردان ایرانی درباره‌ی هر دو درخواست موافقتی داشتند، یعنی نفت شمال را به آمریکایی‌ها ندادند و پس از لغو قراردادهای استعماری با شوروی وارد ارتباط دیپلماتیک شدند. اما امور مطابق خواست بلشویک‌ها پیش نرفت. یعنی نه توانستند بر نفت شمال دست بگذارند و نه در جدا کردن و گرفتن استانهای غربی ایران کامیاب شدند. هرچند در همین روز به سال ۱۳۲۴ بود که به تاسیس حزب دموکرات خلق کردستان که ماهیتی قوم‌گرا و کمونیستی داشت یاری رساندند.

در سال ۱۲۸۸ سپهدار تنکابنی و سردار اسعد در جلسه امروز مجلس استعفا نمودند ولی مجلس استعفای آنان را نپذیرفت و رأی به ابقای دولت داد. در همین روز به سال ۱۳۰۵ درویش خان (تصویر روبرو) استاد موسیقی ایران با درشکه در حین عبور از خیابان امیریه با اتومبیل شخصی به اسم نجم‌الدین مصادف کرد و درگذشت و او اولین کسی بود که به خاطر تصادف رانندگی در ایران جان می‌باخت.

جدیدترین رخداد این روز آن بود که در ۱۳۶۳ مراسم روز جهانی فلسفه در تهران به پایان رسید که با آبروریزی بزرگی همراه بود. چون رئیس انجمن حکمت و فلسفه -دکتر غلامرضا اعوانی- که برنامه‌ریزی و دعوتها از شخصیتهای جهانی را برای این مراسم انجام داده بود، ناگهان از سمت خود عزل شد و دکتر حداد عادل جانشین او شد و دست او را از برگزاری مراسم کوتاه کرد و کوشید خود مدیریت برگزاری اش را بر عهده بگیرد اما سازمان یونسکو چند روز قبل مراسم از مراسم در این مورد بیانیه‌ای داد و اعلام کرد که به خاطر این جریان از برگزاری مراسم در ایران حمایت نمی‌کند و در نتیجه مهمان اصلی به تهران نیامدند.

یوهان آلفرد آندره

فردیناند سوم کاستیل

تسپیس اهل ایکاریا

در سطح جهانی این روز با چندین رخداد سیاسی قرین بوده است. در ۶۲۷ فردیناند سوم شاه کاستیل شهر سویل را گرفت، در ۱۱۱۲ بردگان سیاهپوستی که برای کار در مزارع از غنا به جزایر سنت جان در آمریکا برده شده بودند، بر اربابانشان که وابسته به شرکت هند غربی هلند بودند شوریدند و تا چند ماه در برابر برده‌داران مقاومت ورزیدند. در ۱۲۸۹ یوهان آلفرد آندره آخرین کسی بود که در سوئد اعدام شد، و در ۱۳۱۹ رومانی در جنگ جهانی دوم به قوای محور پیوست.

در دوم آذر سال ۱۳۲۵ فرانسویان شهر های فونگ در ویتنام را بمباران کردند و هزاران شهروند غیرنظامی را به قتل رساندند، در ۱۳۵۰ نمایندگان چینی برای اولین بار در نشست سازمان ملل حضور یافتند، و در ۱۳۶۴ هواپیماربایان پرواز آتن به قاهره را دزدیدند و آن را وادار به فرود در جزیره‌ی مالتا کردند. تکاوران مصری آنجا به هواپیما حمله کردند اما در رهاندن مسافران ناکام ماندند و شصت نفر در این درگیری‌ها به قتل رسیدند. در ۱۳۸۴ هم الن جانشون سیرلیف به عنوان رئیس جمهور لیبیا برگزیده شد و نخستین زن حاکم بر دولتی سیاهپوست شد.

انقلاب گل سرخ گرجستان

علی عبدالله صالح

الن جانسون سیرلیف

این روز در عرصه‌ی فرهنگ نیز مهم بوده است. در دوم آذرماه سال ۵۳۴ پیش از میلاد تسپیس اهل ایکاریا در تاریخ ثبت شده‌مان نخستین کسی بود که هنگام خواندن شعرهای داستانی در قالب شخصیت‌های داستانی فرو می‌رفت و نقش آنها را بازی می‌کرد. این روش البته بی‌شک قدمتی به اندازه‌ی تاریخ بشر دارد اما این نخستین کسی است که نامش برای انجام این کار در تاریخ ثبت شده است.

در ۱۰۲۳ جان میلتون کتاب *Areopagitica* را منتشر کرد که مشمول سانسور شد و جلوی خواننده شدن‌اش را گرفتند، در ۱۲۶۸ اولین ماشین پخش موزیک (*jukebox*) در پاله رویال سانفرانسیسکو نصب شد، و در ۱۳۰۳ ادوین هابل در مجله‌ی نیویورک تایمز مقاله‌ای نوشت و اعلام کرد که سحابی آندرومدا که تا آن هنگام ابری در کهکشان راه شیری پنداشته می‌شد، در اصل کهکشانی بزرگ در خارج از قلمرو کهکشان ماست. در ۱۳۴۲ هم شبکه‌ی بی بی سی اولین بخش از سریال دکتر هو را پخش کرد که تا به امروز ادامه یافته و دیرپاترین سریال علمی تخیلی جهان است.

در ۱۳۵۵ غواصی به نام ژاک مایول برای نخستین بار بدون تجهیزات اضافی تا ژرفای صد متری دریا پیش رفت، در ۱۳۷۱ اولین تلفن همراه هوشمند در لاس وگاس رونمایی شد، در ۱۳۷۲ راشل وایت‌رید همزمان جایزه‌ی بیست هزار پوندی ترنر برای برجسته‌ترین هنرمند بریتانیا و جایزه‌ی چهل هزار پوندی بنیاد

کا برای بدترین هنرمند سال را از آن خود کرد! و در ۱۳۸۰ کنوانسیون جرایم اینترنتی در بوداپست به امضا رسید.

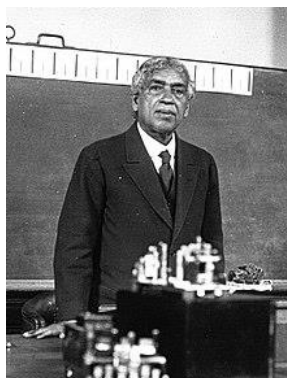
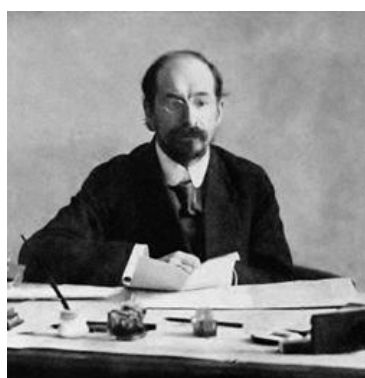
سای بابا

بابوف

اوتوی اول

بنای یادبود هولوکاست در وین اثر راشل وایت‌رید

در میان اهالی ایران زمین سه مرشد فکری با دستاوردها و اثرات بحث‌برانگیز به شکل جالب توجهی در همین روز زاده شده‌اند: جلال آل احمد (۱۳۰۲)، دکتر علی شریعتی (۱۳۱۲) و ساتیا سای بابا مرشد معنوی شمال هند (۱۳۰۵). در میان انیرانیان اوتوی اول امپراتور مقدس روم (۲۹۱)، فرانسوا نوئل بابوف انقلابی فرانسوی (۱۱۳۹)، و آناتولی لوناچارسکی سیاستمدار و روزنامه‌نگار روس (۱۲۵۴) در این روز زاده شده‌اند و جاگدیش چاندرا بوز فیزیکدان و زیست‌شناس هندی (۱۳۱۶) و آندره مالرو نویسنده‌ی فرانسوی (۱۳۵۵) در

این روز در گذشته‌اند.

راست: آندره مالرو

میان: چاندرا بوز

چپ: آناتولی لوناچارسکی